

har endvidere sagt, at hans Vædringsforslag gik ud paa at havde de større Grundbestidere en Ret, men ikke en Forret. Jo! man havde dem en meget betydelig Forret, ikke alene fremfor de mindre Bestidere, men ogsaa fremfor dem, der staae disse Mænd meget nær i Besiddelse, og fremfor dem, der, endstjøndt de mangle en Skjeppe i de 32 Ldr. Hartorn, kunne bestide en langt større Formue end de, der have denne Ret, og tillige en Forret i en ganske anden Retning, nemlig til, naar de ikke have Bopæl i Communen, at kunne lade udnævne en Fuldmægtig, ved hvilken de kunne møde. Naar nu den, som eier en saadan Glædsom, er et lille Barn; saa har denne Patteherre den Ret, at han kan lade udnævne en Fuldmægtig. Der staaer slet ikke, ved hvem han skal underrette Amtsraadet derom, og dette troer jeg er en meget væsentlig Mangel ved det ærede Medlems Vædringsforslag. Man har ikke engang taget Hensyn til, saaledes som den gjældende Lovgivning gjør, at lade Amtsraadet decidere, om en saadan Fuldmægtig virkelig er værdig til at indtræde i Sogneens Communer. Paa samme Tid, som man ideligt og ideligt gjentager: Vi ere conservative, vi ville holde paa det Bestaaende, rokker man det Bestaaende i meget væsentlige Puncter, og giver visse Personer en Forret, som de aldeles ikke have nogen som helst Adkomst til. Det ærede Medlem har endvidere sagt, at der var ligesaamegen Anledning til at tage Kjøbstadscommunerens Forhold under Behandling; men jeg har allerede tidligere oplyst, at det er der aldeles ikke, fordi der ikke i disse Communer rører sig nogen Misforholdelse med det Bestaaende, og fordi disse Communer Bestyrelser ere ordnede efter ganske andre billige og rigtige Grundsætninger end Communerne paa Landet.

Den ærede 4de Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) har atter bragt en Ting paa Bane, som jeg for mit Vedkommende meget beklager nogenstunde er bragt paa Bane, Spørgsmaalet nemlig om de Lærdes Berettigelse og om deres Berettigelse her i Salen, som have Erfaringen paa deres Side. Jeg beklager, at der nogenstunde er bleven reist Discussion om denne Sag, fordi jeg troer, at det ærede Med-

lem har gjort den Rigsdagsmand stor Uret, som første Gang nævnte det. Jeg troer, at den ærede nævnte Rigsdagsmand omtalte Kjøbstadscommunerne og deres Repræsentation her paa Rigsdagen som en Sammenligning, men slet ikke som Mere end en Sammenligning, og derfor troer jeg ikke, at det ærede Medlem er berettiget til alle de Consequenter, han har udledet deraf. Med Hensyn til de meget lærde og intelligente Medlemmer her i Thinget, da hører jeg til dem, der sætte den allerførste Pris paa al Lærdom, Dygtighed og aandelig Kraft; jo mere jo bedre, det er overordentlig godt, og jeg skal altid sætte den tilbørlige Pris derpaa. Men, naar man fra den anden Side opponerer imod Intelligenten, saa er det for det Første, fordi man ikke fra de Lærdes og Intelligentes Standpunct maa tale med Lige-gyldighed om den menige Mands Erfaring og de Kundskaber, han faaer ved at leve sig ind i Forholdene og see, hvad der rører og bevæger sig omkring ham; for det Andet maa jeg gjøre opmærksom paa, at, hvad der støder mange Folk af denne Klasse, er de haarde Udtryk, der mange Gange falde fra de Lærde og Intelligente (Madvig: Som jeg aldrig har brugt!). Jo! det ærede Medlem har brugt dem idag; thi, da han udtalte sig om vore Anskuelser, sagde han: „det bryder man sig naturligvis ikke det Ringeste om“; er det ikke det Haardeste, man kan sige om Mænd, der sidde i denne Forsamling, at man ikke bryder sig det Mindste om, hvad ret og billigt er? Dette tør jeg dog henstille. Men, det er ikke alene dette; men saa hedder det: „Denne Opfattelse er falsk, grundfalsk, disse Ytringer ere uretfærdige og ubillige.“ Det er det, jeg skulde tillade mig at henstille, om det ikke var passende, at de høist intelligente Mænd undlode at bruge saadanne Udtryk og overlode det til dem, som ikke have saa megen Kraft i deres Tale, saa megen aandelig Dygtighed, at bruge disse aandelige Bidste, for at komme bedre frem, om det ikke passede sig bedre for de intelligente Mænd, at de undlode dette og lode det beroe paa Kraften i deres Tale og paa den Logik, der er i den, og dermed haaber jeg, at dette Spørgsmaal skal for bestandigt være borte fra denne Sal.